

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ НАУКОВІ СТУДІЇ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VIII Всеукраїнська
конференція здобувачів вищої освіти і молодих
учених**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

*Кафедра філософських і соціологічних студій та
соціокультурних практик*

Співорганізатори:

Південно-Українське відділення
Соціологічної асоціації України
Національний університет «Одеська політехніка»
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
Міжнародний університет

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VIII Всеукраїнська конференція здобувачів
вищої освіти і молодих учених
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ
НАУКОВІ СТУДІЇ»
(17-19 листопада 2025 року)**

Одеса, 2025

УДК 001.895:005.8(082)
ББК 60я431

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
протокол № 7 від 09 грудня 2025 року*

Південноукраїнські наукові студії: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (Одеса, 17–19 листопада 2025 р.) / ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик; Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України, Нац. ун-т «Одеська політехніка», Нац. ун-т «Чернігівська політехніка», НТУ «Дніпровська політехніка», Міжнародний університет; відп. ред. та укладач: Петінова О. Б. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2025. 336 с.

Рецензенти:

кандидатка філософських наук, доцентка, доцентка кафедри філософії, історії та політології
Національного університету «Одеська політехніка» *Наталія РИБКА*

кандидатка політичних наук, доцентка, доцентка кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін Міжнародного університету *Юлія МЕЛЬНИК*

У Збірнику матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Південноукраїнські наукові студії» представлено напрацювання учасників із різних регіонів України, об'єднаних спільною метою – осмислення сучасних наукових викликів та пошук інноваційних рішень у міждисциплінарному просторі. Конференція організована Державним закладом «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» за участю кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик, у співпраці з Південно-Українським відділенням Соціологічної асоціації України та провідними університетами країни – ЗВО-партнерами.

Матеріали збірника охоплюють широке коло тем, що відповідають актуальним потребам сучасного суспільства й науки. Серед них: трансформації українського соціуму, культурні та історичні процеси в контексті суспільно-політичних змін, філологічні студії в умовах цифровізації, розвиток креативних індустрій, філософія бізнесу та етичні виміри інновацій, екологічна філософія й концепції сталого розвитку, сучасні підходи до філософії здоров'я, інновації в освіті, проблеми політики та суспільного розвитку, а також виклики, пов'язані з критичним мисленням і логічною культурою XXI століття.

Збірник відображає високий рівень наукових досліджень молодих учених, сприяє розвитку міжвузівської наукової співпраці та формує простір для конструктивного діалогу між представниками різних освітніх і наукових галузей. Матеріали конференції можуть бути корисними для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, а також фахівців, що працюють у сфері соціальних, гуманітарних та освітніх наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

© ДЗ «ПНПУ імені К. Д. Ушинського», 2025

© Авторів матеріалів, 2025

**СЕКЦІЯ № 6. ЕКОЛОГІЧНА ФІЛОСОФІЯ І СТАЛИЙ РОЗВИТОК:
ЕТИКА, ПРИРОДА, СУСПІЛЬСТВО**

Жарких Володимир

СУЧАСНА ЕКОЛОГІЧНА КРИЗА У СВІТЛІ ПОСТУЛАТІВ
ФІЛОСОФІЇ ПРАГМАТИЗМУ..... 234

Барков Степан

СУСПІЛЬСТВО І СТАЛИЙ РОЗВИТОК: СОЦІОЕКОЛОГІЧНА
ПЕРСПЕКТИВА..... 236

**СЕКЦІЯ № 7. ФІЛОСОФІЯ ЗДОРОВ'Я: ВИЗНАЧЕННЯ, ЦІННОСТІ ТА
ПРАВО НА ЖИТТЯ В СУЧАСНОМУ СВІТІ**

Базелюк Оксана

ВИКЛИКИ ТА СТІЙКІСТЬ ЗДОРОВ'Я МОЛОДІ В УМОВАХ
ЦИФРОВОЇ ЕПОХИ..... 239

Баранюк Поліна

САМОГУБСТВО ЯК ПРОБЛЕМА ФІЛОСОФІЇ..... 243

**СЕКЦІЯ № 8. ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ В ОСВІТІ: ВІД ТЕОРІЇ ДО
ПРАКТИКИ**

Піддубний Олександр

ЗНАЧЕННЯ ТА РІЛЬ ПОЗИТИВНОЇ ПСИХОЛОГІЇ В
ВІЙСЬКОВІЙ ОСВІТІ..... 247

Міщук Віталій

ЗАСТОСУВАННЯ АКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В
ВІЙСЬКОВІЙ ОСВІТІ..... 250

В'язовченко Ілля

ЛІДЕРСТВО ЯК ПРОВІДНА УМОВА РОЗВИТКУ
СТРЕСОСТІЙКОСТІ..... 253

Коломієць Тетяна

ЛІДЕРСТВО Й УПРАВЛІНСЬКІ НАВИЧКИ У МЕДИЧНІЙ
ОСВІТІ: ВІД ТРАДИЦІЙНИХ МОДЕЛЕЙ ДО ІННОВАЦІЙНИХ
СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ..... 255

ефективного виконання завдань в стресових умовах. Важливо також гарно розуміти та усвідомлювати, що нашій державі потрібна не лише професійні компетентності військовиків. На перше місце безумовно виходить гармонійне поєднання кваліфікації, особистих якостей та вміння використовувати їх в конкретних ситуаціях.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Наугольник Л. Б. Психологія стресу: курс лекцій / Л. Б Наугольник. Львів: Ліга-Прес, 2013. 130 с.
2. Психологія лідерства: Хрестоматія / Упоряд. К.В.Сільченко. Мн.: Харвест, 2004. 368 с.
3. Кадієвська І .А., Остапчук Т. С. Психологія стресу в надзвичайних умовах (соціально-філософський аспект). *Наукове пізнання. Соціально-політичний журнал*. №1. 2024, С.21-28.

КОЛОМІЄЦЬ ТЕТЯНА

PhD, доцент кафедри мовної підготовки

*Національний медичний університет імені О.О. Богомольця,
м. Київ, Україна*

ЛІДЕРСТВО Й УПРАВЛІНСЬКІ НАВИЧКИ У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ: ВІД ТРАДИЦІЙНИХ МОДЕЛЕЙ ДО ІННОВАЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ

Сучасна медична освіта перебуває у стані постійних трансформацій, що зумовлені як глобалізаційними процесами, так і потребами українського суспільства в умовах війни та післявоєнного відновлення. Одним із ключових чинників ефективності підготовки майбутніх лікарів та медичних сестер є формування лідерських та управлінських навичок, які дозволяють майбутнім фахівцям діяти не лише як компетентні виконавці, а й як організатори, координатори та новатори у сфері охорони здоров'я.

Традиційні моделі медичної освіти в Україні та Європі акцентувалися переважно на розвитку професійних знань і клінічних компетентностей, тоді як управлінські навички залишалися поза увагою. Лідерство у класичному розумінні розглядалося як функція старших лікарів або адміністративного персоналу. Водночас виклики ХХІ століття – зокрема пандемія COVID-19, міграційні кризи та війна в Україні – показали, що кожен медичний працівник повинен володіти базовими управлінськими та лідерськими компетентностями.

Розвиток таких навичок включає декілька аспектів. По-перше, це ефективна комунікація з колегами, пацієнтами та представниками інших інституцій. По-друге, управління командою та розподіл завдань, що особливо важливо в екстремальних умовах. По-третє, здатність приймати рішення у ситуаціях невизначеності. Нарешті, важливою складовою є емоційний інтелект, який допомагає уникати професійного вигорання та підтримувати психологічне здоров'я колективу. У світовій практиці існують різні моделі інтеграції лідерства у медичні навчальні програми. У США акцент робиться на симуляційних тренінгах, кейс-стаді та програмному моделюванні клінічних ситуацій [2, с. 35]. У країнах ЄС поширеними є курси з менеджменту в охороні здоров'я та міждисциплінарні проєкти, що поєднують студентів різних спеціальностей [1, с. 43].

Для України важливим завданням є адаптація міжнародного досвіду до локальних умов. Впровадження інноваційних стратегій розвитку медичної освіти можливе через:

- включення курсів із медичного менеджменту у навчальні плани;
- використання цифрових технологій (онлайн-симулятори, платформи для управління командними проєктами);
- співпрацю з міжнародними організаціями (WHO, ECDC) у сфері тренінгів і стажувань;
- розвиток soft skills у студентів-медиків через інтерактивні форми роботи (дебати, рольові ігри, проєктні групи).

Особливу роль відіграє формування управлінських навичок у майбутніх лікарів у воєнний час. Ситуації надзвичайного стану потребують швидкої мобілізації ресурсів, здатності організувати медичну допомогу в обмежених умовах та готовності брати на себе відповідальність. У цьому контексті лідерство постає не як адміністративна функція, а як життєво необхідна компетентність кожного медичного професіонала.

Водночас розвиток управлінських і лідерських якостей неможливий без педагогічної підтримки. Необхідно формувати освітнє середовище, що сприяє співпраці, рефлексії та розвитку ініціативності. У навчальних програмах важливо застосовувати проблемно-орієнтоване навчання (Problem-Based Learning), яке стимулює аналітичне мислення й уміння приймати рішення в реальних умовах. Також доцільним є застосування методу менторства, коли досвідчені фахівці допомагають студентам розвивати управлінські компетентності через реальні клінічні завдання. Інноваційні підходи передбачають також інтеграцію міждисциплінарного навчання: медицина, психологія, менеджмент і комунікації мають поєднуватися для створення цілісного бачення професійної ролі лікаря як лідера команди. Наприклад, британські та скандинавські університети запроваджують модулі «Leadership and Professionalism in Healthcare», де студенти беруть участь у симуляціях

кризових ситуацій, обговорюють етичні дилеми та відпрацьовують командну взаємодію [4, с. 52-56].

Для української системи медичної освіти пріоритетним завданням є створення національної моделі формування лідерських компетентностей, адаптованої до українського контексту – з урахуванням військових реалій, дефіциту кадрів і потреб реформування медичних закладів. Доцільним є залучення міжнародних експертів до розробки освітніх стандартів, спільних курсів і програм академічного обміну.

Отже, розвиток лідерства та управлінських навичок у медичній освіті є стратегічним завданням для українських університетів. Перехід від традиційних моделей навчання до інноваційних стратегій дозволить сформувати нове покоління лікарів, здатних ефективно діяти у складних суспільних умовах та інтегрувати українську медицину у світовий освітній і професійний простір.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Goodwin N. *Leadership in Health Care: A European Perspective*. London : Routledge, 2005. 200 p.
2. Pane J. F., Steiner E. D., Baird M., Hamilton L. S. *Continued Progress: Promising Evidence on Personalized Learning*. Santa Monica, CA : RAND Corporation, November 2015. 57 p.
3. Holmes W., Bialik M., Fadel C. *Artificial Intelligence in Education: Promises and Implications for Teaching and Learning*. Boston, MA : Center for Curriculum Redesign, 2019. 243 p.
4. Pangaro L. (ed.). *Leadership Careers in Medical Education*. Philadelphia: American College of Physicians (ACP Press), 2010. 289 p.

ГОЦУЛЯК ВІОЛЕТА

здобувачка освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 231 «Соціальна робота. Соціальна педагогіка», педагогічний факультет
Науковий керівник: **ГОЦУЛЯК КАТЕРИНА**, кандидатка педагогічних наук, викладачка Івано-Франківського фахового коледжу
*Карпатський національний університет імені Василя Стефаника,
м. Івано-Франківськ, Україна*

ГЕЙМІФІКАЦІЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ (ІГРОВІ МЕТОДИКИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК КОНСУЛЬТУВАННЯ)

Наукове видання

Південноукраїнські наукові студії: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (Одеса, 17–19 листопада 2025 р.) / ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик; Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України, Нац. ун-т «Одеська політехніка», Нац. ун-т «Чернігівська політехніка», НТУ «Дніпровська політехніка», Міжнародний університет; відп. ред. та укладач: Петінова О. Б. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2025. 336 с.